

HET MOET ECHT

ANDERS

Partijprogramma Gelderland

Provinciale Statenverkiezingen 2023

Beste kiezer,

Nederland staat op een kruispunt.

Van asiel tot koopkracht en van stikstof tot energie; Nederland sleept zich onder Rutte van crisis naar crisis. En dat is geen natuurfenomeen. Het is het gevolg van verkeerde politieke keuzes en de politieke onmacht en onwil om de juiste koerswijziging in te zetten.

De gevolgen ervaren miljoenen Nederlanders iedere dag. Ook in uw provincie.

Steeds meer asielopvang als gevolg van de ongeremde asielinstroom. Een horizon die steeds meer ontsierd raakt door windturbines. De middenklasse die dreigt om te vallen door jarenlange lastenverzwaringen. Jongeren die door de woningnood tot hun dertigste thuis wonen of hun vertrouwde dorp of stad achter zich moeten laten. De agrarische sector die in haar voortbestaan wordt bedreigd door absurde stikstofregels.

Kortom: wie naar Nederland anno 2023 kijkt zakt de moed soms in de schoenen.

Maar het is niet te laat. Want het kan echt anders.

Precies daarom zijn wij JA21 begonnen. Als het juiste antwoord op de problemen van deze tijd. Om die rechtse kiezer, die al twintig jaar wacht op een stevige, nuchtere, resultaatgerichte partij op rechts, eindelijk waar voor zijn stem te geven.

Op 15 maart kunt u de koers van Nederland veranderen. Met een stem op JA21 zorgt u er niet alleen voor dat ons unieke geluid voet aan de grond krijgt in uw provincie, maar maakt u JA21 tevens een grote machtsfactor in de Eerste Kamer.

Wij vragen om uw vertrouwen. Doe mee, maak JA21 groot en ga met ons de strijd aan voor een beter Nederland.

Het moet echt anders.

Joost Eerdmans

Annabel Nanninga

Asiel en Migratie

Het Nederlandse asielbeleid is failliet. Door het falende beleid van de opeenvolgende kabinetten Rutte verkeert ons land in een permanente asielcrisis. De instroom is torenhoog en zal alleen maar verder toenemen. Het COA geeft aan op 1 januari 2024 maar liefst 75.000 opvangplekken nodig te hebben. Een verdrievoudiging ten opzichte van 2020. Toch doet het kabinet nog altijd niets aan instroombeperking. Het enige antwoord van Rutte en VVD-staatssecretaris Van der Burg op de ongebreidelde instroom is: meer opvangplekken.

Het kabinet zadelt provincies en gemeenten op met de gevolgen van dit falende asielbeleid. Bijvoorbeeld door gemeenten te verplichten grote aantallen statushouders een sociale huurwoning te geven en de provincie verantwoordelijk te maken voor het controleren en sanctioneren van gemeenten die deze opgave niet kunnen vervullen. En nu ook via de asieldwangwet waarmee het kabinet gemeenten via de provincies wettelijk verplicht tot asielopvang.

JA21 gaat er zowel in Gelderland als in de Eerste Kamer alles aan doen om dit onhoudbare beleid te stoppen. Nederland heeft niet nóg meer asielinstroom en een dwangwet nodig, maar een asielstop en invoering van het Deense asielmodel.

JA21 wil:

- Geen ruimte voor asielopvang in de provincie
- Geen medewerking vanuit de provincie aan dwang richting gemeenten om asielzoekers op te vangen
- Geen sancties vanuit de provincie richting gemeenten die de taakstelling voor de huisvesting van statushouders niet halen
- Aan de landelijke en provinciale regietafels aandringen op instroombeperking in plaats van nieuwe opvanglocaties

Klimaat en Energie

JA21 wil een betrouwbaar en solide energienetwerk. Dat lukt niet met de wiebelstroom van windturbines en grootschalige zonnevakktes. Daarom is het onvermijdelijk om voorlopig gebruik te blijven maken van fossiele brandstoffen. Kernenergie als schone en veilige bron van energie is zeer welkom. JA21 is voor schone, betrouwbare, realiseerbare en betaalbare energiebronnen, deze kunnen rekenen op een breed draagvlak in Gelderland.

JA21 wil een kerncentrale bouwen in Gelderland en per direct stoppen met landschapsvervuilende windturbines en zonnevakktes op kostbare (landbouw) grond, die ook nog een schadelijk zijn voor flora en fauna.

Het Gelderse elektriciteitsnetwerk loopt tegen de grenzen van de capaciteit. JA21 wil het elektriciteitsnetwerk versneld uitbreiden en verzwaren. Daarbij gaat JA21 niemand dwingen om van het gas af te gaan.

JA21 wil:

- Een kerncentrale bouwen in Gelderland voor veilige, betrouwbare en betaalbare energie
- Geen nieuwe windturbines en zonnevakktes
- Stoppen met de aanleg van drijvende zonneparken 'Lingepolder' op het Lingemeer
- Stoppen met het gasloos maken van Gelderland
- De capaciteit van het elektriciteitsnetwerk versneld uitbreiden
- Inzetten op waterstof als duurzame energiebron

Stikstof

Nederland gaat gebukt onder het juk van een zelfgecreëerde stikstofcrisis. De woningbouw ligt ondanks het gigantische woningtekort nagenoeg stil, infrastructurele projecten liggen stil, automobilisten plukken de wrange vruchten en de luchtvaartbranche krijgt harde klappen. Maar het hardst geraakt worden zonder twijfel onze boeren. De landbouwsector wordt in haar voortbestaan bedreigd. Talloze familiebedrijven, soms al generaties oud, dreigen te verdwijnen. En daarmee ook de ziel van het platteland. Ook in Gelderland.

Dit alles is het gevolg van het totaal irrationele stikstofbeleid van het kabinet. Een beleid gebaseerd op rekenmodellen om de door onszelf gecreëerde Natura 2000-gebieden in stand te houden. Gebieden die niet gekenmerkt worden door vrije natuur, maar door een bureaucratisch label. Vaak gaat het zelfs om gebieden die kleiner zijn dan een vierkante kilometer. Het huidige

beleid hanteert een dusdanig strenge drempelwaarde, dat vrijwel iedere activiteit waarbij stikstof vrijkomt onmogelijk is gemaakt.

In plaats van te kiezen voor wetswijzigingen om Nederland uit de stikstofwurggreep te halen, kiest het kabinet met de provincies in haar kielzog voor het fors terugdringen van het aantal agrarische bedrijven.

JA21 maakt andere keuzes. Onze Statenleden zullen zich na 15 maart iedere dag gaan inzetten voor de broodnodige koerswijziging in het stikstofdossier. Met krachtige, realistische én haalbare alternatieven.

Vóór de agrarische sector, vóór onze voedselzekerheid en vóór het unieke karakter van ons platteland.

JA21 wil:

- Zich vanuit de provincie fel verzetten tegen het landelijke stikstofbeleid
- Geen gedwongen uitkoop of onteigening van boeren vanwege stikstof
- Een schot tussen stikstof- en ammoniakuitstoot: ook geen uitkoop of onteigening van boeren ten faveure van andere activiteiten
- Vertrouwen op de innovatiekracht van de agrarische sector
- Een landelijke reparatiewet om de provincie te bevrijden uit de onrealistische stikstofwetgeving
- De onhaalbare stikstofwaarden (KDW's) schrappen en uitgaan van de daadwerkelijke staat van de natuur
- Natuurbeleid baseren op concrete waarnemingen in plaats van rekenmodellen
- Het aantal natuurgebieden met een Natura 2000-stempel terugbrengen
- Invoering van een opgehoogde drempelwaarde van 1 mol
- Spoedwoningbouw aanmerken als 'algemeen belang': woningmarkt van het stikstofslet

Wonen en Ruimtelijke Ordening

Door de jarenlange verwaarlozing van de woningmarkt kent Nederland een schrikbarend tekort van 350.000 woningen. Hierdoor moeten er overal rap nieuwe woningen gebouwd worden. In Gelderland heerst woningnood. Er is de ambitie om voor 2030 100.000 woningen te bouwen in Gelderland en dat is hard nodig.

JA21 vindt dat Gelderlanders een goede en betaalbare woning verdienen in de plaats waar ze willen wonen. Dat houdt in dat zowel in de steden als in de dorpen woningen gebouwd moeten worden. Gelderlanders met een laag inkomen moeten ook een woonruimte kunnen vinden, daarom stimuleren we gemeenten om af te stappen van de voorrang voor statushouders bij sociale huurwoningen. Door de bouw van seniorenwoningen en moderne bejaardenhuizen bevorderen we de doorstroom op de woningmarkt. In de grote steden,

zoals Arnhem en Nijmegen, is dringend behoefte aan extra huisvesting voor jongeren.

In de provincie zien we veel bedrijfsruimtes leeg staan. JA21 wil graag onderzoeken of we deze versneld kunnen ombouwen tot woningen. We zien dat bureaucratie de ontwikkeling van grote woningbouwprojecten vaak in de weg staat, daarom focussen we voor de korte termijn op kleinschalige projecten, die snel gerealiseerd kunnen worden.

JA21 wil:

- Voldoende kleine woningbouwprojecten in Gelderse steden en dorpen om snel aan de lokale vraag te kunnen voldoen, onder andere door gemeenten te helpen met het makkelijker aanwijzen van grond voor woningen en het verkrijgen van de besluiten die daarvoor nodig zijn
- Bouwen aan de randen van dorpen, zo houden we de voorzieningen in de dorpen in stand en kunnen jongeren en ouderen in hun dorp blijven wonen
- Gericht bouwen voor jongeren in de grotere steden (zoals Nijmegen, Apeldoorn, Arnhem en Wageningen)
- Bouwen voor senioren om zo de doorstroming op de woningmarkt te bevorderen
- Op het platteland bouwen mogelijk maken binnen rode contouren, denk dan aan schuren vervangen voor woningen
- Snelle ombouw van geschikte bedrijfspanden naar woninglocaties
- Betere toegang tot de woningmarkt voor mensen met een kleine beurs, geen voorrang voor statushouders maar gelijke behandeling voor alle woningzoekenden
- Geen maatregelen vanuit de provincie richting gemeenten die de taakstelling voor het huisvesten van statushouders niet halen
- Ruimte voor permanente bewoning in recreatieparken

Mobiliteit

JA21 staat voor een goed bereikbare provincie. Een bruisende economie heeft een goede infrastructuur nodig. Daarom moeten we blijven investeren in onderhoud, opwaarderen en uitbreiden van ons wegennet en onze spoor- en waterverbindingen. Het uit de auto treiteren van hardwerkende Nederlanders onder het mom van ‘duurzaamheid’ moet afgelopen zijn.

Het is een belangrijke uitdaging voor de provincie Gelderland, de grootste provincie van Nederland, om de infrastructuur op peil te houden. We dienen rekening te houden met een goede bereikbaarheid tussen alle delen van de provincie, waarbij we de infrastructuur ook klaar maken voor de toekomstige bevolkingsgroei en het woon-werkverkeer van binnen en buiten de provincie.

Gelderland heeft een unieke ligging als schakel tussen de Randstad en Duitsland. Daar liggen kansen, maar dit vergt wel een goede bereikbaarheid over de weg en het spoor.

JA21 wil:

- Inzetten op het zo snel mogelijk aanpakken van knelpunten in het wegennet
- De A12 en de Rijnbrug bij Rheden verbreden
- De A15 tussen Bemmelen en Zevenaar doortrekken naar de A12
- Een extra rijstrook realiseren bij fileknelpunt A1-A30 bij Barneveld
- Inzetten op een goede OV-verbinding in de provincie, waarbij we uitgaan van een goede busverbinding in de plaatsen waar er geen treinverbinding (mogelijk) is
- Inzetten op verkeersveiligheid, door het veilig en duurzaam inrichten van wegen, met oog voor zowel fietser als automobilist
- Een extra harde aanpak van roekeloos rijgedrag
- Stimuleren van multimodaal (goederen) vervoer in de provincie, onder andere door de ontwikkeling van mobiliteitshubs, zoals de geplande mobiliteitshub in Culemborg, en door te kijken hoe multimodaal (goederen)vervoer efficiënter kan

Economie

Gelderland kent een diverse economie met mooie bedrijven, MKB'ers, agrariërs, levendige centra in binnensteden en een toeristische sector. JA21 wil geen lastenverzwaring voor het bedrijfsleven en wil ruimte geven aan ondernemers en boeren. Rond bedrijventerreinen moeten vrije zones komen, waar geen huizenbouw of natuur wordt gerealiseerd en waar wrijving met (nieuwe) milieuregels wordt uitgesloten. Bedrijven mogen rekenen op een betrouwbare overheid die het bedrijfsleven faciliteert en heldere kaders stelt zonder overbodige en ingewikkelde regels.

JA21 wil:

- Geen lastenverzwaring voor bedrijven
- Procedures voor bedrijven vereenvoudigen en overbodige regels schrappen
- Meer ruimte om te ondernemen, vrije zones rondom bedrijventerreinen
- Behoud van de landbouw als economische factor van betekenis
- Geen dwangmaatregelen om boerenbedrijven te laten stoppen
- Behoud van economische functies en werkgelegenheid in binnensteden
- Behoud van (winkel)voorzieningen in wijken en dorpen
- Bevorderen van regionale marketing om zo het toerisme op de kaart te zetten en toeristische activiteiten waar mogelijk af te stemmen
- Prioriteit geven aan een regionale detailhandelsstructuurvisie en een koopstromenonderzoek van alle winkelcentra in de provincie
- Gemeenten, bedrijven en onderwijs stimuleren om meer te gaan samenwerken op het gebied van kennis en onderzoek. Door deze disciplines samen te brengen ontstaan er creatieve en innovatieve oplossingen.

Natuur, Landbouw en Platteland

Het platteland en de dorpen zijn een belangrijk deel van onze Gelderse samenleving. De culturele en economische waarde die zij brengen zijn van enorm belang voor ons allemaal. Daarom wil JA21 dat er meer aandacht komt voor de leefbaarheid van de dorpen en het platteland in Gelderland. In veel dorpen gaat die leefbaarheid juist achteruit. Het verdwijnen van bushaltes, pinautomaten en betaalbare woningen spelen daar een belangrijke rol in. Wij zien het als een belangrijke taak van de provincie om de leefbaarheid op het platteland te bevorderen en ervoor te zorgen dat gemeenten genoeg doen om de leefbaarheid op het platteland te verbeteren.

Met de Veluwe heeft Gelderland een prachtig natuurgebied. Veel inwoners en toeristen verblijven graag op de Veluwe voor recreatie en ontspanning. JA21 is op zoek naar de balans tussen recreatie en natuurbehoud. Het recreatiezoneringsplan lijkt een goede stap in de richting, maar dit blijven we monitoren.

JA21 maakt zich in groeiende mate zorgen over de wolf in Gelderland. Wolven zijn roofdieren die in een echt wilde natuur op hun prooi jagen. In Nederland bestaat dergelijke natuur niet. Daarom horen wolven niet in Nederland thuis. JA21 wil vee en huisdieren beschermen tegen de wolf en daarom de wolf actief bestrijden in Gelderland.

JA21 wil:

- Betere leefbaarheid en verbetering van voorzieningen op het platteland
- Geen ruimte voor de wolf in Gelderland, actieve bestrijding van de wolf indien nodig
- Een goede balans tussen recreatie en natuurbehoud op de Veluwe
- Centrale rol voor boeren in natuuronderhoud, behoud van natuursubsidies voor boeren

Bestuur en Financiën

De provinciale ambtenarenapparaten blijven groeien, met toenemende kosten tot gevolg. JA21 wil de opcenten laag houden. Wij willen dat de provincie zich richt op de kerntaken. De toenemende dwang van de provincie naar gemeenten moet stoppen.

JA21 wil de vertrouwensbreuk tussen inwoners en politiek herstellen. We willen inwoners meer betrekken bij besluitvorming. Inwoners krijgen via referenda en een gekozen commissaris van de Koning meer invloed op het bestuur van Gelderland.

Nederland verkeert in een ongekennde koopkrachtcrisis. De inflatie is enorm en de dagelijkse boodschappen en de energierekening gaan door het dak. Een steeds grotere groep mensen kan de kachel niet meer aanzetten of moet bezuinigen op doodnormale zaken als boodschappen, kleding en uitjes. Het zijn allang niet meer alleen de laagste inkomens die in de knel zitten. Ook de brede werkende middenklasse, de ruggengraat van onze samenleving, komt op grote schaal in de problemen. Voor hen geen toeslagen, maar wel jaar in jaar uit

lastenverzwaringen. Hogere lasten op arbeid, hogere btw, hogere accijnzen, hogere energiebelasting en een opslag duurzame energie op de energierekening. De financiële buffers van veel Nederlanders zijn door te hoge lasten en kunstmatig hoge prijzen tijdens de kabinetten-Rutte vrijwel verdwenen, waardoor zij geen financiële tegenslagen meer kunnen opvangen. Het antwoord op de koopkrachtcrisis is niet het rondpompen van geld en toeslagen, maar eindelijk inzetten op échte lastenverlichting. JA21 vindt het daarom zeker in deze tijd van cruciaal belang dat de provinciale belastingen zo laag mogelijk zijn. Wat ons betreft moet de provincie zich enkel richten op de kerntaken en bezuinigen op de provinciale hobby's, waardoor de lasten voor onze inwoners tot een minimum beperkt kunnen worden.

JA21 wil:

- Provincie terug naar de kern: minder taken, minder ambtenaren
- Opcen op de motorrijtuigenbelasting laag houden
- Lage provinciale belastingen, doelmatige besteding van belastinggelden
- Geen medewerking vanuit de provincie aan de asioldwangwet
- Geen nieuwe provinciale belastingen
- Gekozen commissaris van de Koning
- Een provinciaal referendum

Cultuur en Recreatie

Gelderland kent een prachtige cultuur. De provincie heeft geweldige historische gebouwen en natuurgebieden. Gelderland is trots op de cultuur en geschiedenis en vindt het belangrijk dat hier goed voor gezorgd wordt. Eén van de parels van Gelderland is de Veluwe. Daarnaast heeft Gelderland ook waardevol cultureel erfgoed, zoals kerkgebouwen en monumenten. Deze historische gebouwen moeten goed onderhouden worden. Wanneer er sprake is van restauratie van monumenten en kerkgebouwen moet de oorspronkelijke functie zoveel mogelijk worden behouden. Ons cultureel erfgoed moet zo toegankelijk mogelijk zijn.

Er wordt al veel geld uitgegeven aan kunst- en cultuursubsidies. In plaats van meer geld te besteden, moet er eerst gekeken worden of het geld dat nu al wordt uitgegeven niet beter kan worden besteed. Daarom moet de provincie stimuleren dat subsidies voor kunst en cultuur worden gegeven op basis van kwaliteit in plaats van criteria als 'diversiteit' en

'inclusiviteit'. Subsidie moet een aanjager zijn.

Het is mooi dat het platteland een eigen cultuur kent. Elk dorp heeft zijn eigen gebruiken, feesten en dynamiek. Dit is niet alleen mooi vanuit cultureel oogpunt, het is ook heel belangrijk voor de sociale cohesie op het platteland. Daarom moet de provincie Gelderland meer werk maken van het stimuleren van de eigen identiteit en het behoud van het cultureel erfgoed op het platteland. Concreet betekent dit het stimuleren van culturele uitingen zoals dorpsfeesten, het behouden en onderhouden van historische gebouwen en regeldruk laag houden.

JA21 wil:

- De eigen cultuur op het platteland met gebruiken en feesten behouden
- Goede zorg voor historische gebouwen en cultureel erfgoed
- Ons cultureel erfgoed toegankelijk houden voor inwoners en toeristen
- Kunst- en cultuur subsidies geven op basis van kwaliteit

Veiligheid

Het enorme capaciteitsstekort bij de Nationale Politie drukt zwaar op de provincie. Met name buiten de stedelijke gebieden zijn de gevolgen ernstig. Politiebureaus sluiten hun deuren, wijkagenten verdwijnen en aanrijtijden zijn veel te lang. Dit alles heeft flink zijn weerslag gehad op de veiligheid en de veiligheidsbeleving in onze dorpen. Tegelijkertijd verkeert Nederland in de greep van de ondermijnende drugscriminaliteit. Ook Gelderland. In de steden, maar zeker ook in het buitengebied waar drugsdumpingen plaatsvinden en afgelegen panden worden gebruikt als drugslab of wietkwekerij. Ook in het openbaar vervoer voelen nog altijd veel te veel reizigers en medewerkers zich onveilig door intimiderend of zelfs gewelddadig gedrag. Veiligheid mag dan geen provinciale bevoegdheid zijn; de provincie kan zich wel degelijk inspannen om van veiligheid een topprioriteit te maken binnen de provinciale kerntaken.

JA21 wil:

- Druk vanuit de provincie op het Rijk voor snelle en grootschalige uitbreiding van de politiecapaciteit
- Terugkeer van wijkposten en politiebureaus in de kleine kernen
- Intensieve controles op drugsproductie en dumpingen in het buitengebied
- BOA's of particuliere beveiligers in het openbaar vervoer dat onder de provincie valt
- Onze inwoners beschermen tegen criminele invloeden en infiltratie van criminelen in onze samenleving